

PLATNICA (*Rutilus virgo*, Heckel, 1852)

črnomorsko povodje

domorodna vrsta

E – ogrožena vrsta

Zraste od 20 do 35 cm, največ do 50 cm. Srednje visoko, bočno sploščeno telo pokrivajo velike luske. Pobočnica je popolna, v njej je do 55 lusk. Glava je majhna, usta so končna, rahlo podstojna z debelimi ustnicami. V plavutih so mehke plavutnice. Predrepna in trebušni plavuti so oranžno rdeče, prsni pa blede rumeni.

Živi v glavnih tokovih srednje velikih rek, zadržuje se v močnem toku pod jezovi in rečnimi pragovi.

Samec dozori spolno v tretjem do četrtem letu, samica v četrtem do petem letu. Drsti se od marca do maja v manjših jatah. Samica odloži od 35.000 do 60.000 iker na rastlinje ali na prodnato dno. V času drsti se seli v pritoke in rečne rokave med gosto vodno rastlinje in na prodišča – potamodromna selivka. Po bokih in glavi ima velike drstne bradavice, na glavi so razporejene v obliki venca. Od tod tudi strokovno ime »virgo« - devica.

Hrani se z vodnim rastlinjem in izjemoma z vodnimi nevretenčarji. Platnica je donavski endemit, ki naseljuje Donavo in njene spodnje pritoke od Bavarske navzdol do Romunije.

Živi v vseh vodotokih donavskega porečja, največje populacije so v porečju Ljubljanice, v spodnjem toku Save, v Mirni, Krki in Kolpi.

Glavni vzroki ogroženosti so črpanje gramoza in s tem uničevanje drstišč in zaježitve, ki prekinjajo selitev v manjše pritoke na drst. Najpomembnejši vzrok pa je premajhna lovna mera (35 cm), ker pri tej velikosti večina platnic še ni spolno zrelih.

Zavarovana je z lovno mero, lovopustom in predpisanim uplenom. Učinkoviti varstveni ukrepi so ustrezne regulacije, zmanjševanje onesnaževanja voda in varovanje življenjskega prostora.

Rutilus virgo (Heckel, 1852)

Povodje Slovenije: donavsko

Čas drsti: marec–maj

Število iker: 35.000–60.000

Spolna zrelost: samec 3–4 let, samica 4–5 let

Velikost: 20–35 cm, največ 50 cm

Rdeči seznam: E – ogrožena

Status vrste: domorodna

Selitev: srednje dolge selitve

Vir: Povž, M., Gregori, A. & Gregori, M. (2015). *Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji*, Ljubljana: Zavod Umbra – Formatisk. Uporabljeno z dovoljenjem avtorjev Andreja in Marije Gregori

Projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) ter sredstev Republike Slovenije. Organ upravljanja za izvajanje Programa ESPRA 2021–2027 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Sofinancira
Evropska unija

LASR
lokalna akcijska skupina
za ribištvo Savinjske regije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO